

Podnikatelka ve stavebním a realitním byznysu

Ivana Tykač

Anastasija Kriušenko
anastasija.kriusenko@hn.cz

Jaroslav Mašek
jarosla.masek@hn.cz

Během pandemie řešila výpadek turistů ve svém byznysu krátkodobého ubytování a přišla o financování developerské výstavby. Zároveň pokračovala v projektu obědů pro nejchudší děti a navýšila pomoc samoživitelům. Ivana Tykač, manželka sedmého nejbohatšího Čecha, nezpomalila a na krátkou exkluzivní dovolenou odletěla v poslední době jen jednou. Pavel Tykač na ni chytil covid.

Děti jsou už jiné Je z generace, kterou neustále pronásleduje vídina výkonu. „Ale ukazuje se, že to není hodnota, kterou sdílíme naše děti,“ říká Ivana Tykač. Foto: HN – Lukáš Bilba

šich Čechů, bude znít divně, ale já to myslím s menší spotřebou vážně. Nemusím jíst maso každý den, je to dokonce zdravé. Nepotřebuji topit na 25 stupňů, když si na sebe můžu vzít svetr. A každý den se snažím tento úhel pohledu přenést i na naše děti. Zlobím se, když nakupují v Zaře a říkájí, že jsou to levné kousky, ale zapominají, že ty levné kousky představují například i levnou dětskou pracovní sílu na druhém konci světa, odkud se to zboží přepravuje. Jsou to každodenní osobní volby, kterými můžeme ovlivňovat svět kolem sebe. Při takové životní úrovni, kterou v Evropě zažívá naše generace, už nemůže jít o neustálý hospodářský růst. Jinak nás to jednou zahubí. U nás je 12 procent chudých dětí, v Itálii už je to pod 30, ve Španělsku nad 30 procent dětí ohrožených chudobou. Nedivme se pak tomu, že mladá stávkují a nechcejí žít život svých rodičů.

HN: Mladí obvykle stávkují za různé věci, v čem je ale nastupující generace jiná?
Jsem z generace, kterou neustále pronásleduje vídina výkonu, a sama pracuji vlastně pořád. Takto je nastavená naše západní společnost. Ale ukazuje se, že to není hodnota, kterou sdílíme naše děti. Naše generace byla vedena k překonávání sama sebe, ke stále vyšším výkonům. Stačí se podívat na motivační knihy posledních dekád. Stali jsme se tak otroky sebe samých a nedovolíme si odpočinout. Ve čtyřiceti pak zjišťujeme, že nás honba za výkonem stojí mnoho energie, cítíme, že nám to už tolik nejde, a narážíme na strop svých možností. Pak zažíváme každodenní zklamání, jsme unavení a frustrovaní. Vyrůstá ovšem nová generace, která to bude mít podle všeho úplně jinak. Hledá uspokojení v jiných věcech a uznává jiné hodnoty. Řekneme určité spočinutí – bytí.

HN: Hovořila jste o chudobě dětí. Jak se do ní propas covid?
Znamená opravdu skok k vyšším číslům. Přinesl problémy do spousty domácností, které je předtím neměly, a čísla ještě porostou. Některé školy nám hlásí, že se tento problém začal týkat i střední třídy. Sto tisíc dětí do 15 let se potýká s chudobou. To je sto tisíc traumat způsobených vyčleněním ze společnosti, sto tisíc chybějících zážitků třeba i tím, že dítě jednoduše nejde spolu s ostatními na oběd. Navíc mnohdy opravdu mají hlad, nemají ani svačiny, protože jejich rodiče na to nemají peníze.

HN: Když byly školy zavřené, jak jste mohli provozovat svůj projekt Obědy pro děti?
Jsem ráda, že se nám podařilo prosadit během relativně krátké doby od vyhlášení lockdownu alespoň to, že jídelna a výdej jídel začaly opět fungovat. Pochopitelně servis využívalo mnohem méně dětí, ale některým rodinám obědy zvenčí významně pomohly. Třeba tím, že rodiče mohli pracovat a zároveň se učit s dětmi a nepřicházeli o čas ještě vařením. V součtu jsme ale využili mnohem méně příspěvků od dárců, peníze nám na transparentní účtu zbyly do dalších let a systém státních příspěvků jsme vraceli ministerstvu. Teď už zase jedeme s projektem naplno, máme v něm zapojených zhruba 1600 škol a další se hlásí. Dnes nám již obědvá 7000 dětí z celé České republiky za více než 36 milionů korun. Jako ambasadoři nejlépe fungují sami ředitelé, kteří si mezi sebou při různých příležitostech řeší, že zapojení je skutečně jednoduché.

HN: Chystáte v projektu něco nového?
Ladíme systém průběžně, aby byl jednodušší pro rodiče i školy, ovšem v principu není na Obědech pro děti moc co inovovat. Když jsme ale všichni seděli doma s dětmi na on-line výuce, uvědomila jsem si, jak těžké to musí být pro sociálně slabší rodiny, které nemají potřebné vybavení nebo mají doma jeden počítač pro více lidí, a spustili jsme projekt IT pro děti. V krátké době jsme tak rozdali takřka 350 počítačů dětem, které je potřebovaly. Problém byl už techniku jen sehnat, sklady byly vyprodané, ale pomohla naše dvorní dodavatelská firma IT Skylab. Oslovili jsme pak tisíc základních škol, se kterými spolupracujeme v rámci projektu Obědy pro děti, a obratem jsme obdrželi tisíce žádostí o pomoc dětem s technikou a on-line připojením. Ve spolupráci s třídními učiteli jsme vybrali nejakutnější případy. Soustředili jsme se především na vyšší třídy druhého stupně.

HN: Kdo se na projektu ještě podílel?
Trefili jsme se do doby, kdy všichni chtěli pomáhat, a to nejen šitím rouškem. Firma Skylab pro nás počítače nakupovala a konfigurovala bez své marže a zdarma zajišťovala technickou podporu jednotlivým dětem. Společnosti O2, ING Bank a Škoda Auto zas zajistily dětem on-line připojení na celý školní rok.

HN: Také jste se učila doma s dětmi?
Ano a z toho, co a jak se učily mé děti a děti kolegyně v on-line, jsem nadšená nebyla. Asi jsem nebyla jediný rodič, který zjistil, že žáci jsou zaspáváni spoustou informací, jež jsou často zastaralá a pro jejich budoucnost nepotřebné. Je důležité si umět říct, co děti budou v budoucnu potřebovat a co už ne. Místo toho, abychom je nechávali vyniknout v tom, co je pro ně přirozené, jim často vytváříme zbytečná traumata tlakem na naplňování vlastních vizí. Dříve jsem do výchovy a vzdělání svých starších dětí hodně projektovala vlastní představu o tom, co by měly umět, a málo hleděla na to, co ony samy chtějí a co jim jde. Ty mladší to mají se mnou jednodušší, protože víc vnímám a snažím se odhadnout, jakou mají povahu a kam kráčí. Ale abychom ten přístup změnili celoplošně, museli bychom začít na pedagogických fakultách, kde se budoucí učitelé formují.

HN: Jak jste s rodinou prožili covid? Odjeli jste na ostrov?
Vůbec. Na dovolené jsme byli za celou dobu jednou asi na týden a manžel tam obratem chytil covid. Takže jsme si u moře užili karanténu. Každý den jsem za lockdownu chodila do práce a opravdu bylo co řešit. Naštěstí jsme už před pandemií začali s transformací našich krátkodobých pronájmů nemovitostí na dlouhodobé. Náklady na krátkodobé pronájmy byly totiž stále vyšší. Když se pak ze dne na den vše zavřelo, měli jsme mírnou výhodu, ale přesto nám vypadla velká část příjmů. Zároveň jsme měli rozestavěný developerský projekt zhruba za 350 milionů v Braníku a započatou výstavbu nájemního bydlení v Krkonošské ulici. Ale vzhledem k tomu, že jsme v rámci covidu přišli o většinu příjmů, banka nám stopla financování.

HN: Takže jste si půjčila „doma“?
To možná někoho napadne, ale u nás to tak nefunguje. Každá naše společnost si musí na své projekty zajistit zdroje z trhu sama. Situace byla hodně obtížná pro celý hotelový byznys, ale nám se nakonec podařilo financování získat, projekty dostavět, byty prodat a v září jsme byli zpátky v černých číslech.

HN: Teď už máte pronajaté veškeré byty?
Máme pronajato kolem 95 procent bytů určených k dlouhodobému pronájmu. V rezidencích, kde provozujeme ubytování hotelového typu, jsme za poslední tři měsíce dosáhli 78procentní obsazenosti.

HN: Kdy se turismus zase vrátí?
Jen tak to nebude. Zmizí zážitkové dovolené v cizích městech. Lidé budou stále jezdit k moři a na hory, ale třetí dovolenou si odпустí. A to už jak z důvodů administrativních – nutnosti testů či očkování, tak z důvodů změn jejich potřeb či strachu z nákazy. Čekám, že městský turismus na tři až čtyři roky opadne. Navíc lidé časem budou mít méně volných peněz, například z důvodu zvyšování cen energií, potravin či bydlení. Může se stát, že budou mít úplně jiné starosti než chuť cestovat.

HN: Před třemi lety jste s vašimi dcerami představily cestovní aplikaci TAC, která uměla objednávat a platit různé cesty. Jak to s ní dopadlo?
Covidem pochopitelně dostala velkou ránu a dál jí teď nerozvíjíme. Máme ale rozjednanou žádost o platební licenci u České národní banky a zatím zachováváme virtuální peněženku.

HN: Kromě toho, že máte realitní byznys, staráte se také o bydlení samoživitelů. Jak tuto oblast ovlivnil covid?
Zájem o projekt Bydlim, tedy jsem bohužel hodně narostl. Celorepublikově jsme tedy začali dotovat kauce na bydlení. Jestliže před covidem měsíčně přicházelo 20 až 30 žádostí, teď je jich 150. Úhrada kauců na bydlení je nástroj určený samoživitelům, protože jejich finanční situace je často napnutá. Samoživitelé, proto aby zabezpečili sobě a svým dětem dostatečnou životní úroveň, mají často dvě až tři zaměstnání. Během lockdownu ale mnozí zůstali doma se svými dětmi, nejdříve na 60 procentech a později na 80 procentech svého příjmu a o většinu brigád přišli. Do toho třeba druhý rodič přestal posílat peníze, takže mnohdy neměli ani na nájem. K tomu ve chvíli, kdy nemáte žádné finanční rezervy, se paradoxně nemůžete přestěhovat ani do levnějšího bydlení, protože ne máte na kauci. A tak musíte zůstat v dražším bytě za 30 tisíc a dluhy se začnou kupit. Tomu se snažíme předcházet.

HN: Sama máte zkušenosti jako samoživitelka. I to je důvod, proč se této oblasti tak věnujete?
Ano, vím, jak je to těžké. V jeden okamžik v životě jsem se dostala do situace, kdy jsem byla absolutně bez peněz, moje firma byla v konkurzu a já zůstala sama se třemi dětmi. Měla jsem štěstí a zvládla jsem to. U sociálně slabých samoživitelů je přítom velmi důležitý první rok, kdy se musí s novou situací vypořádat. Přesvědčujeme je, aby byli s námi neustále v kontaktu a řešili všechny těžkosti a ekonomické potřeby, které přicházejí. Aby nespadli do exekucí.

HN: Na čem dále pracujete?
Jsme pyšní na projekty Servis vztahů a Servis rodiny, který realizujeme ve spolupráci s Okresním soudem v Mostě. V okamžiku rozpadu rodiny a následných rozepří je v Česku standardem obrátit se na soud, který o poměrech dětí rozhodne za rodiče a nastaví jim jejich budoucí vzájemné poměry. My se na soudu v Mostě snažíme vytvořit prostředí, kdy rodiče se o budoucí péči a výchově svých dětí dohodnou sami. A protože je to jejich vlastní dohoda, má větší závaznost, a je proto pravděpodobnější, že bude dodržována. V praxi to znamená, že rodičům na soudě vysvětlujeme, jak mají o rozvodu s dětmi mluvit, co jim říkat, co naopak ne a jak je připravit na novou situaci. Dále mají možnost využít služby mediátorů a psychologů. Podstatou projektu je provést zúčastněné rozvodem tak, aby nebyly traumatizovány především děti.

HN: Přinesl covid něco pozitivního pro vaše činnosti?
Vyzkoušeli jsem si, že poradenství můžeme poskytovat i on-line a zůstává přitom efektivní. Vždy jsem byla velkým příznivcem technologií a teď jsem ještě větší. Nejen v byznysu, ale také při pomáhání lze dělat věci jednodušeji, rychleji, s širším zásahelem, a ve výsledku tedy efektivněji. To je směr, kterým chceme kráčet. A vidíte, už zase mluvíme o výkonu. Toho se už nezbavím.

Ivana Tykač (53)

Žije rychle, před médii se neschová a zároveň má dlouhodobě blízko k realitnímu byznysu. Ivana Tykač, druhá manželka miliardáře Pavla Tykače, dohlíží na realitní firmu Empirent, kterou vede její dcera Olga Chabř Grillová, a je šéfkou obecně prospěšné společnosti Women for Women. Hlavním tématem její filantropie je pomoc sociálně slabším samoživitelům. Ať už s ubytováním nebo prostřednictvím projektu Obědy pro děti, který je v rámci nadace největším.

Ivana Tykač je sama matkou šesti dětí, z nichž poslední dvě má s Pavlem Tykačem. Ráda dává k dobru, že se s ním poprvé potkala v roce 1990 u své kamarádky. Bylo to v době, kdy provozovala samoobsluhu a on byl počítačový technik. Skutečně se ale jejich cesty spojily o mnoho let a vztahů později.

Také Pavel Tykač, kterého časopis Forbes řadí na sedmé místo mezi českými miliardáři, prošel mnoha byznysovými fázemi. Podnikatel

Obědy pro školáky Jedním z charitativních projektů obecně prospěšné společnosti Women for Women Ivany Tykač jsou Obědy pro děti. Je určený dětem z chudých rodin. Foto: ČTK

s majetkem přes 30 miliard korun byl distributorem počítačů, dravým nájezdníkem na banky a kapitálový trh, dlouho ho provázela kauza padlých CS Fondů a nakonec zakotvil v relativně klidné energetice. Byl nejprve svedl válku o cenu uhlí s polostátním ČEZ a Danielem Křetínským. V posledních letech jsou karty rozdány a velké energetické skupiny spíše přemýšlí, jak expandovat do ciziny a na domácí trhu získat co nejvíce peněz a podpory z Evropské unie při přechodu na zelenou energetiku.

Zbývá tak čas i na filantropii, přičemž Tykačovi v roce 2012 založili Women for Women a před čtyřmi lety začali podporovat obor český jazyk a literatura na Oxfordu. Dosud takto utratili přes 200 milionů korun a řadí se mezi největší dárcy fyzické osoby – v tuzemsku. Kromě Česka žijí také ve švýcarském Svätém Mořici a v Českém středohoří zvelebují statek Oblík s výhledem na horu Ranou.

Pavel Tykač, manžel Ivany Tykač, je majitelem společnosti Seven Energy AG. Jeho majetek je odhadován na 32 miliard korun. Foto: Profimedia